ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය

සහ

එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය

අතර

ආයෝජන ප්‍රවර්ධන සහ අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් සුරක්ෂණය පිළිබඳ ගිවිසුම

මෙහි මින්මතු "ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයන්" ලෙස හඳුන්වනු ලැබෙන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජය සහ එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය,

නීති, රෙගුලාසි සහ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව, එක් පාර්ශවයක ආයෝජකයින් විසින් අනෙක් පාර්ශවයේ භූමිය තුළ සිදු කරනු ලබන ආයෝජන සම්බන්ධයෙන්, ඔවුන් අතර වැඩි ආර්ථික සහයෝගීතාවක් තීව්‍ර කිරීමේ **අභිලාශයෙන්;**

ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයන් දෙකෙහිම ආර්ථික සමෘද්ධිය වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් විදේශ ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය **හඳුනා ගනිමින්;**

තිරසාර ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ස්ථාවර රාමුවක් පාර්ශ්වයන් දෙකෙහිම ජාතික ආර්ථිකයන්හි සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇති බව **පිළිගනිමින්;**

සෑම පාර්ශවයක්ම තම භූමිය තුළ ස්ථාපිත විදේශ ආයෝජන නියාමනය කිරීමේ අයිතිය පවත්වා ගනිමින්, ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් එහි ජාතික නීති, රෙගුලාසි සහ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල වන බව සහතික කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බවත් **පිළිගනිමින්;**

සෑම පාර්ශවයකටම තමන්ගේම දේශීය පරිසර ආරක්ෂණ මට්ටමක් ස්ථාපිත කිරීමට සහ එහි පාරිසරික නීති සහ රෙගුලාසි සම්මත කර ගැනීමට හෝ වෙනස් කිරීමට ඇති අයිතිය තවදුරටත් **හඳුනා ගනිමින්**

පහත එකඟතාවන්ට එළඹ ඇත:

පළමු කොටස

1 වැනි වගන්තිය

අර්ථ දැක්වීම

මෙම ගිවිසුමේ කාර්යය සඳහා:

1. "ආයෝජකයා" ගිවිසුම්කාර යන යෙදුමෙන් අදහස් වන්නේ පාර්ශවයක් සම්බන්ධයෙන්:

   අ. තුන්වන රාජ්‍යයක ජාතිකත්වය එකවර දරන අය හැර, ගිවිසුම් පාර්ශවයන්හි නීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුව, එහි ජාතිකයන් ලෙස සලකනු ලබන ස්වාභාවික පුද්ගලයින්;

   ආ. නෛතික පුද්ගලයින්, සංස්ථා, ව්‍යාපාරික සංගම් සහ අනෙකුත් සංවිධාන, ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන්ගේ ව්‍යවසායන්/ අධිකාරීන් ඇතුළු නීතිමය පුද්ගලයින්, අනෙක් ගිවිසුම් පාර්ශවයේ නීති යටතේ පිහිටුවා ඇති හෝ වෙනත් ආකාරයකින් නිසි ලෙස සංවිධානය කර එහි ලියාපදිංචි කාර්යාලය පිහිටා ඇති සහ සැලකිය යුතු ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ඇති, අනෙක් ගිවිසුම් පාර්ශවයේ භූමිය තුළ, පාලන අයිතිය පෙර ගිවිසුම් පාර්ශවයේ ස්වාභාවික පුද්ගලයින් විසින් දරනු ලැබේ.

2. "ආයෝජනය" යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ එක් ගිවිසුම්කාර රාජ්‍යයක ආයෝජකයෙකුට අයත් හෝ ආයෝජකයෙකු සෘජුවම හෝ වක්‍රාකාරයෙන් හෝ පාලනය කරන සියලුම ආකාරයේ වත්කම්, ප්‍රාග්ධනය හෝ අනෙකුත් සම්පත් යෙදවීම, නිශ්චිත කාලසීමාවක් හෝ ප්‍රතිලාභ ලාභ ලැබීමේ අපේක්ෂාව හෝ විය හැකි අගතීන් පූර්වානුමාන කිරීම යන ආයෝජනයේ ස්වරූපයන් අදහස් වේ. ආයෝජනයේ ස්වරූපයන්ට පහත ආකාරයේ සියලු වත්කම් ද ඇතුළත් විය යුතු ය.

අ. ව්‍යවසාය;

ආ. අත්පත් කරගත් චංචල සහ නිශ්චල දේපළ මෙන්ම උකස්, හිමිකම්, පොරොන්දු හෝ උපයෝගිතා සහ ඒ හා සමාන අයිතිවාසිකම් වැනි වෙනත් දේපළ හිමිකම් :

ඇ. කොටස්, ව්‍යාපාර වස්තු, ණයකර සහ ව්‍යවසායයේ වෙනත් ආකාරයේ හිමිකාරිත්වය;

ඈ. නැවත ආයෝජනය කරන ලද ප්‍රතිලාභ, මුදල් සඳහා හිමිකම් හෝ ආයෝජනයකට අදාළ මූල්‍ය වටිනාකමක් ඇති නීත්‍යානුකූල කාර්ය සාධනය සඳහා වෙනත් අයිතිවාසිකම් සඳහා හිමිකම්;

ඉ. සත්කාරක රාජ්‍යයේ දේශීය නීතිය යටතේ ආරක්ෂා කර ඇති බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම්;

ඊ. නීතිය හෝ කොන්ත්‍රාත්තුව යටතේ ලබා දී ඇති සහන හෝ බලපත්‍ර, ස්වාභාවික සම්පත් මෙම ගිවිසුමේ විෂය පථයෙන් බැහැර කර ඇත.

3. ආයෝජනවලට අයත් නොවන්නේ:

අ. ගිවිසුම්ගත රාජ්‍යයක භූමියේ ආයෝජකයෙකු විසින් අනෙක් පාර්ශවයේ භූමිය තුළ සිටින අයෝජකයෙකුට භාණ්ඩ හෝ සේවා විකිණීම සඳහා වාණිජ කොන්ත්‍රාත්තු වලින් පමණක් පැන නගින මුදල් සඳහා හිමිකම් පෑම;

ආ. ඕනෑම අධිකරණ, පරිපාලන හෝ බේරුම්කරණ ක්‍රියාවලියකදී ඉල්ලා සිටින හෝ ඇතුළත් කරන ලද නියෝගයක් හෝ තීන්දුවක්;

ඇ. වාණිජ ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන් ණය වලින් පැන නගින මුදල් සඳහා හිමිකම් පෑම;

ඈ. සත්කාරක රාජ්‍යයේ ව්‍යවසායයේ සැලකිය යුතු ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් ආරම්භ කිරීමට පෙර සිදු වූ ව්‍යවසාය ඇතුළත්

කිරීම, ස්ථාපිත කිරීම, අත්පත් කර ගැනීම හෝ පුළුල් කිරීම සම්බන්ධ ඕනෑම පූර්ව-මෙහෙයුම් වියදමක්;

ඉ. හොඳ හිත, වෙළෙඳ නාම වටිනාකම, වෙළෙඳපොළ කොටස හෝ ඒ හා සමාන අස්පෘශ්‍ය අයිතිවාසිකම්;

ඊ. මෙම ගිවිසුමේ ආයෝජනයේ අර්ථ දැක්වීමේ දක්වා ඇති ආකාරයේ අයිතියක් හෝ මෙහෙයුම් ඇතුළත් නොවන මුදල් සඳහා වන වෙනත් ඕනෑම හිමිකම්පෑමක්.

උ. තෙවන පාර්ශවයක් සතු කොටස්වල වාසිදායක හිමිකාරිත්වය.

ඌ. ස්වෛරී ණය උපකරණ මෙම ගිවිසුම මගින් ආවරණය නොවන අතර අදාළ ස්වෛරී ණය උපකරණ මගින් පාලනය වේ.

එ. කොටස් හුවමාරු හරහා සමාගමක කොටස් හෝ ඡන්ද බලය සියයට දහයකට වඩා අඩුවෙන් නියෝජනය වන පරිදි අත්පත් කර ගැනීම, (Portfolio Investments).

ඒ. නීති විරෝධී සම්භවයක් ඇති ප්‍රාග්ධනය හෝ වත්කම් සමඟ කරන ලද ආයෝජන හෝ පරිපාලන දූෂණය හේතුවෙන් කරනු ලබන ආයෝජන, සත්කාරක රාජ්‍යයේ නිසි නීති ක්‍රියාවලිය යටතේ තීරණය කරනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත් බලපෑමට ලක් වූ ආයෝජකයාට එවැනි ක්‍රියාමාර්ග ගත් අධිකරණ හෝ පරිපාලන ආයතනයට අභියෝග කිරීමට අයිතියක් ඇත.

4. වත්කම් ආයෝජනය කරන හෝ නැවත ආයෝජනය කරන ආකාරයෙහි කිසියම් වෙනසක්, එම වෙනස් කිරීම සත්කාරක රටේ නීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූලව සහ ආයෝජනය ඇතුළත් කිරීමට අදාළ, අදාළ බලධාරීන්ගේ පූර්ව අනුමැතිය ලබාගෙන සිදුකර තිබේ නම්, ආයෝජනයක් ලෙස ඒවායේ ආයෝජන ස්වරූපයට (Character as an Investment) බලපාන්නේ නැත.

5. "ප්‍රතිලාභ" යන යෙදුමෙන් අදහස් වන්නේ ආයෝජනයකින් ලැබෙන මුදල් ප්‍රමාණයන් වන අතර, විශේෂයෙන් ඇතුළත් වන්නේ ලාභ, පොලී, ප්‍රාග්ධන ලාභ, ලාභාංශ, පුරස්කාර සහ ගාස්තු වේ;

6. "නිදහසේ හුවමාරු කළ හැකි මුදල් ඒකකය" යන පදය මගින් ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු වලදී බහුලව භාවිතා වන සහ ප්‍රධාන විනිමය වෙළෙඳපොළවල වෙළෙඳාම් කරන ඕනෑම මුදල් ඒකකයක් අදහස් වේ.

7. "දේශ සීමාව" යන්නෙන්:

අ . ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය සම්බන්ධයෙන්: භූමි ප්‍රදේශය, ගුවන් අවකාශය, දේශීය ජල තීරය, (Internal Waters) භෞමික මුහුද සහ එහි ස්වෛරීභාවය යටතේ වෙරළට යාබදව ඇති සමුද්‍රීය සහ සබ්මැරීන් ප්‍රදේශ, අදාළ ගිවිසුම්ගත රාජ්‍යය ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර නීතිවලට අනුකූලව ස්වෛරී අයිතිවාසිකම් හෝ අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කරන සුවිශේෂී ආර්ථික කලාපය සහ මහාද්වීපික තටක ඇතුළුව; සහ

ආ . එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය; එහි ස්වෛරීභාවය යටතේ පවතින එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යයේ භූමිය මෙන්ම, ජාත්‍යන්තර නීතියට සහ එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යයේ නීතියට අනුකූලව, ස්වාභාවික සම්පත් ගවේෂණය කිරීම හෝ සූරාකෑම සම්බන්ධයෙන් ස්වෛරී අයිතිවාසිකම් හෝ අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කරන භෞමික ජලය, ගුවන් අවකාශය සහ සබ්මැරීන් ප්‍රදේශවලින් පිටත ප්‍රදේශ;

8. "ප්‍රාග්ධනය සඳහා කැපවීම" “commitment of capital” යන යෙදුම මගින් ආයෝජකයා විසින් (අනෙක් ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයෙන්) ආයෝජනය සිදු කරන අනෙක් ගිවිසුම් ගත පාර්ශවයේ දේශ සීමාවට මුදල් සැබෑ ලෙස භෞතිකව මාරු කිරීම අදහස් වේ.

9. "වෙනත් ආකාරයේ හිමිකාරිත්වය" යන යෙදුම මගින් ආයෝජනය සිදු කරනු ලබන භූමියේ ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ සාරභූත නීති මගින් පිළිගත් ආකෘති වලට සීමා වීම අදහස් වේ.

10. "සත්කාරක රාජ්‍යය" යන යෙදුමෙන් මගින් ආයෝජකයෙකු විසින් ආයෝජනය සිදු කරනු ලබන රට අදහස් කෙරේ.

11. "පූර්ව-ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්" යන යෙදුමට ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ පූර්ව-ව්‍යාපෘති, පූර්ව මෙහෙයුම්, පූර්ව-ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්, ඕනෑම ආයෝජනයක් ස්ථාපිත කිරීම, අත්පත් කර ගැනීම සහ එවැනි ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ ඕනෑම මිනුමක් ඇතුළත් වේ. වඩාත් නිශ්චිතභාවයක් සඳහා මෙම ගිවිසුම අදාළ වන්නේ පශ්චාත්-ස්ථාපිත ආයෝජන සඳහා පමණි.

12. "රජයේ ප්‍රසම්පාදනය" යන යෙදුමෙන් අදහස් වන්නේ රජය විසින් භාණ්ඩ හා සේවා භාවිතය හෝ ඒවායේ ඕනෑම සංයෝජනයක් රජයේ අරමුණු සඳහා ලබා ගන්නා ඕනෑම ක්‍රියාවලියක් වන අතර වාණිජමය අරමුණු සඳහා භාණ්ඩ හා සේවා වාණිජමය විකිණීම හෝ නැවත විකිණීම හෝ භාණ්ඩ හෝ සේවා නිෂ්පාදනය කිරීමේ හෝ සැපයීමේ දී භාවිතා කිරීම අදහස් නොවේ.

13. "ක්‍රියාමාර්ගයක්" යන පදයෙන් ආයෝජනයකට සෘජුවම අදාළ වන ඕනෑම නීතියක්, නියාමනයක්, ක්‍රියා පටිපාටියක්, තීරණයක් සහ පරිපාලන ක්‍රියාමාර්ගයක් ඇතුළත් වන බව අදහස් වේ.

14. "නීති" යන පදය මගින් ඕනෑම නීතියක් සහ අනු නීති සම්පාදනයක් අදහස් කරන අතර, එක් එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ ඕනෑම නීතියක් යටතේ බලය හෝ අධිකාරිය ඇති ආයතනයක් හෝ පුද්ගලයෙකු විසින් සාදන ලද හෝ නිකුත් කරන ලද නියෝග, ප්‍රකාශන, රීති, අතුරු ව්‍යවස්ථා සහ රෙගුලාසි අදහස් වේ.

15. "ආරක්ෂක පාර්ශ්වයක්" (Defending Party) යන යෙදුමෙන් මගින් අදහස් වන්නේ මෙම වගන්තිය යටතේ හිමිකම් පෑමක් කරන පාර්ශවයක් අදහස් වේ.

16. "ආරවුලට ලක්ව ඇති පාර්ශවය" යන යෙදුම මගින් ආරක්ෂා කරන පාර්ශවයක් Defending Party හෝ මතභේදාත්මක ආයෝජකයෙකු (Disputing Investor) අදහස් වේ.

17. "ආරවුල්කාර පාර්ශ්වයන්" යන යෙදුමෙන් මගින් මතභේදාත්මක ආයෝජකයෙකු (Disputing Investor) සහ ආරක්ෂා කරන පාර්ශවයක් (Defending Party) අදහස් වේ.

18. "ආරවුල් ආයෝජකයා" යන යෙදුමෙන් මෙම වගන්තිය යටතේ වෙනත් පාර්ශවයකට එරෙහිව හිමිකම් පෑමක් කරන පාර්ශවයක ආයෝජකයෙකු අදහස් වේ.

19. "නිව්යෝර්ක් සම්මුතිය" යන යෙදුමෙන් 1958 ජූනි 10 වන දින නිව්යෝර්ක් හිදී සිදු කරන ලද විදේශ බේරුම්කරණ තීන්දු පිළිගැනීම සහ බලාත්මක කිරීම පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතිය අදහස් වේ.

20. "ආරවුලක් ඇති නොකරන පාර්ශවය" යන යෙදුමෙන් අදහස් වන්නේ මෙම ගිවිසුම යටතේ ආරවුලකට පාර්ශවයක් නොවන (මෙම ගිවිසුමේ) පාර්ශවය අදහස් වේ.

21. WTO යන පදය මගින් 1994 දී මරකේෂ් හිදී ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය පිහිටුවීමට ඇති කරගත් WTO ගිවිසුම් අදහස් වේ.

22. "UNCITRAL බේරුම්කරණ රීති" යන යෙදුමෙන් 1976 දෙසැම්බර් 15 වන දින එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සහ වරින් වර සංශෝධනය කරන ලද ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳ නීතිය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ කොමිසමේ බේරුම්කරණ රීති අදහස් වේ.

23. "UNCITRAL විනිවිදභාවය පිළිබඳ නීති" යන යෙදුමෙන් ගිවිසුම් මත පදනම් වූ ආයෝජක-රාජ්‍ය බේරුම්කරණයේ විනිවිදභාවය පිළිබඳ UNCITRAL රීති, ඒවායේ නවතම ස්වරූපයෙන් අදහස් වේ.

24. "විනිශ්චය සභාව" යන පදයෙන් අදහස් වන්නේ මෙම ගිවිසුම යටතේ පිහිටුවන ලද සහ පාර්ශවයන් විසින් එකඟ වූ බේරුම්කරණ විනිශ්චය සභාවකි.

2 වැනි වගන්තිය

අදාළතාවයේ විෂය පථය

1. මෙම ගිවිසුම එක් ගිවිසුම්ගත රාජ්‍යයක ආයෝජකයින්ගේ ආයෝජන, අනෙක් ගිවිසුම්ගත රාජ්‍යයේ භූමිය තුළ සිදු කරනු ලබන ආයෝජනයන් සඳහා අදාළ වන අතර එහි නීති සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව නිසි බලධාරියා විසින් විශේෂයෙන් අනුමත කර තිබීම අවශ්‍ය වේ.

2. මෙම ගිවිසුම, ගිවිසුම බලාත්මක වීමට පෙර හෝ පසුව සිදු කරන ලද ආයෝජන සඳහා අදාළ වේ. කෙසේ වෙතත්, මෙම ගිවිසුම බලාත්මක වීමට පෙර විසඳා ගත් හෝ එය බලාත්මක වීමට පෙර සිදු වූ සිදුවීම් හෝ ගිවිසුම් පාර්ශවයක් විසින් ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ගයන් හේතුවෙන් පැන නගින කිසිදු හිමිකම් පෑමක් හෝ ආරවුලක් සඳහා අදාළ නොවේ.

3. මෙම ගිවිසුම අදාළ නොවන්නේ:

   (අ) බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් ලබා දී ඇති අනිවාර්ය බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම හෝ බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම් අවලංගු කිරීම, සීමා කිරීම හෝ නිර්මාණය කිරීම, එවැනි නිකුත් කිරීම, අවලංගු කිරීම, සීමා කිරීම හෝ නිර්මාණය කිරීම WTO ගිවිසුම යටතේ ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන්ගේ ජාත්‍යන්තර බැඳීම්වලට අනුකූල වන තාක් දුරට;

   (ආ) රජයේ ප්‍රසම්පාදනය, සහනාධාර, ප්‍රදාන, හෝ පාර්ශවයක් විසින් ලබා දෙන ලද ආධාරක ණය හෝ රක්ෂණ සහ

පාර්ශවයක අදාළ ආයතනය හෝ අධිකාරිය විසින් රජයේ අධිකාරිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සපයනු ලබන සේවාවන්. මෙම විධිවිධානයේ අරමුණ සඳහා, රජයේ අධිකාරිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සපයනු ලබන සේවාවක් යනු වාණිජ පදනමක් මත සපයනු නොලබන ඕනෑම සේවාවක් යන්නයි.

(ඈ) බදුකරණ බැඳීම් බලාත්මක කරන පියවර ඇතුළුව බදුකරණයට අදාළ කිසිදු පියවරකට මෙම ගිවිසුමේ කිසිවක් අදාළ නොවේ.

3 වැනි වගන්තිය

සාමාන්‍ය ව්‍යතිරේක

1. අවශ්‍ය යැයි සලකන පහත අවස්ථාවන්හිදී මෙම ගිවිසුමේ ඇති කිසිවක් කිසිදු ගිවිසුම්කාර රාජ්‍යයක් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් සහ අනුගමනය කිරීමෙන් වළක්වන්නේ නැත,

අ) එහි ජාතික ආරක්ෂාව හෝ මහජන සාමය ආරක්ෂා කිරීම;

ආ) එහි මහජන සදාචාරය ආරක්ෂා කිරීම;

ඇ) එහි මානව, සත්ත්ව හෝ ශාක ජීවිත හෝ සෞඛ්‍යය හෝ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම;

ඈ) කලාත්මක, ඓතිහාසික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමක් ඇති එහි ජාතික වස්තු ආරක්ෂා කිරීම; හෝ

ඉ) එහි ස්වාභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීම

2. මෙම ගිවිසුමේ සඳහන් වෙනත් විධිවිධාන කවරක් වුවද, ආයෝජකයින්, තැන්පත්කරුවන්, රක්ෂණ ඔප්පු හිමියන් හෝ මූල්‍ය සේවා සපයන සැපයුම්කරුවෙකු විසින් විශ්වාසනීය යුතුකමක් ඉටුකළ යුත්තේ කවර පුද්ගලයන් සම්බන්ධයෙන් ද එකී පුද්ගලයින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පියවර ඇතුළුව, විචක්ෂණශීලී හේතූන් මත මූල්‍ය සේවා සම්බන්ධයෙන් වෙනස්කම් නොකරන පියවර

ගැනීමෙන් හෝ ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක් වළක්වනු නොලැබේ. නැතහොත් එහි මූල්‍ය පද්ධතියේ අඛණ්ඩතාව සහ ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම සඳහා මෙම ඡේදයට අනුකූලව, මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන ඕනෑම පියවරක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක් ගන්නා අවස්ථාවන්හිදී, මෙම ගිවිසුම යටතේ ඇති බැඳීම් සහ IMF ගිවිසුම් වගන්ති යටතේ ඇති ඔවුන්ගේ බැඳීම් මග හැරීමේ මාධ්‍යයක් ලෙස එම පියවර භාවිතා නොකළ යුතුය.

අදියර II – පාර්ශවයන්හි වගකීම්

4 වැනි වගන්තිය

ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය සහ ඇතුළත් කිරීම

1. සෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක්ම අදාළ නීති සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ ආයෝජකයින් විසින් තම භූමිය තුළ ආයෝජන දිරිමත් කර ප්‍රවර්ධනය කළ යුතුය.

2. ශ්‍රී ලංකාවේ ආයෝජන පිළිගැනීම, ආයෝජන මණ්ඩල නීතියේ 17 වන වගන්තියට අනුකූලව සිදු කෙරේ. එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යයේ ආයෝජන පිළිගැනීම, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යයේ දේශීය සහ ෆෙඩරල් නීතිවලට අනුකූලව සිදු කෙරේ.

3. අන්‍යෝන්‍ය ආයෝජන ප්‍රවාහයන් දිරිමත් කිරීම සඳහා, එක් එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයට හැකිතාක් දුරට තම භූමියේ ඇති ආයෝජන අවස්ථා පිළිබඳව අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයට, ඕනෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක ඉල්ලීම පරිදි දැනුම් දීමට උත්සාහ කළ යුතුය.

5 වැනි වගන්තිය

ආයෝජන ආරක්ෂා කිරීම සහ ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් සැලකීම

1. ඕනෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක ආයෝජකයින් විසින් එහි නීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූලව සිදු කරනු ලබන ආයෝජන සහ ප්‍රතිලාභ සෑම විටම සාධාරණ හා අපක්ෂපාතී ලෙස සලකනු ලබන අතර අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ භූමිය තුළ පූර්ණ ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතතාවය භුක්ති විඳිය යුතුය.

2. තම ජාතික නීති සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව, සෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක්ම හැකිතාක් දුරට ආයෝජනවලට අදාළ තම නීති, රෙගුලාසි ප්‍රසිද්ධ කළ යුතුය.

3. වැඩි නිශ්චිත පිණිස සහ කිසිදු සැකයකින් තොරව:

   අ. "සාධාරණ සහ අපක්ෂපාතී සැලකීම" යනු, සත්කාරක රාජ්‍යයේ නිසි නීති ක්‍රියාවලියට අනුකූලව, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය, ජාතිය හෝ ආගමික විශ්වාසය වැනි පැහැදිලිවම වැරදි හේතු මත, ඕනෑම අධිකරණ අපරාධ, සිවිල් හෝ පරිපාලන කටයුතුවලදී යුක්තිය ප්‍රතික්ෂේප නොකිරීමට හෝ අත්තනෝමතික බවක් හෝ ඉලක්කගත වෙනස්කම් කිරීමක් ප්‍රකාශ නොකිරීමට ඇති බැඳීමයි.

   ආ. "පූර්ණ ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතතාව" මගින් සෑම පාර්ශවයක්ම සම්ප්‍රදායික ජාත්‍යන්තර නීතිය මගින් අවශ්‍ය භෞතික ආරක්ෂාව ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටින අතර කිසිදු අමතර පර්යාත්මක අයිතීන් නිර්මාණය නොකරයි. වැඩි නිශ්චිතභාවයක් සඳහා, මෙම වගන්තියේ (අ) සහ (ආ) ඡේදවල සාධාරණ හා අපක්ෂපාතී සැලකීම සහ පූර්ණ ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ සංකල්පය, සම්ප්‍රදායික ජාත්‍යන්තර

නීතිය මගින් විදේශිකයන්ට සැලකීමේ අවම ප්‍රමිතියට අමතරව හෝ ඉන් ඔබ්බට සැලකීමක් අවශ්‍ය නොවේ.

4. ආයෝජන ගිවිසුම ඒකපාර්ශ්විකව වෙනස් කළ නොහැකි වුවද, ආයෝජනයේ කාලසීමාව සඳහා ගිවිසුම්ගත ආරක්ෂාව පවතින බව සෑම ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයක්ම සහතික කළ යුතුය.

5. මෙම ගිවිසුමේ තවත් විධිවිධානයක් හෝ වෙනම ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමක උල්ලංඝනයක් සිදුවී ඇති බවට කරන ලද තීරණයකින්, මෙම වගන්තිය උල්ලංඝනය වී ඇති බව තහවුරු නොවේ.

6 වැනි වගන්තිය

ජාතික හා වැඩිම අනුග්‍රහය ලබන රාජ්‍යයට හිමි සැලකිල්ල

1. නීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූලව, එක් එක් ගිවිසුම්ගත පාර්ශවය තම භූමිය තුළ අනෙක් ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයේ ආයෝජකයින්ගේ ආයෝජන සහ ප්‍රතිලාභ කළමනාකරණය, නඩත්තුව, භාවිතය, භුක්ති විඳීම හෝ බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් එකඟ විය යුතුය. ඒ හා සමාන තත්ත්වයන් යටතේ තමන්ගේම ආයෝජකයින්ගේ ආයෝජන සහ ප්‍රතිලාභ හෝ ඕනෑම තෙවන රාජ්‍යයක ආයෝජකයින්ගේ ආයෝජන සහ ප්‍රතිලාභ සඳහා එය ලබා දෙන ආකාරයට නොඅඩු ලෙස සැලකිය යුතුය.

2. සෑම ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයක්ම තම භූමිය තුළ අනෙක් ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයේ ආයෝජකයින්ට, ආයෝජනය කළමනාකරණය, නඩත්තුව, භාවිතය, භුක්ති විඳීම හෝ බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන්, තමන්ගේම ආයෝජකයින්ට හෝ ඕනෑම තුන්වන රාජ්‍යයක ආයෝජකයින්ට සමාන තත්ත්වයන් යටතේ ලබා දෙන දෙයට වඩා අඩු නොවන වාසිදායක සැලකිල්ලක් ලබා දිය යුතුය.

3. වඩාත් නිශ්චිත වනු පිණිස "සමාන තත්ත්වයන් තුළ"තීරණය කිරීමේ දී සමස්ත එක් එක් සිද්ධියට අනුව සමස්ත තත්ත්වයන් හි

විෂය මූලික තක්සේරුවක් වෙනත් දේ ඇතුළුව (including interalia) සිදු කළ යුතු ය.

ආ. ආයෝජකයා සිටින අංශය;

ආ. ආයෝජනයේ පිහිටීම;

ඇ. අදාළ මිනුමේ අරමුණ; සහ

ඈ. අදාළ මිනුමට අදාළව සාමාන්‍යයෙන් යොදන නියාමන ක්‍රියාවලිය

මෙම පරීක්ෂාව කිසියම් සාධකයකට සීමා නොවිය යුතුය හෝ පක්ෂග්‍රාහී නොවිය යුතුය.

4. මෙම වගන්තිය යටතේ වැඩිම අනුග්‍රහය ලබන රාජ්‍යයට හිමි සැලකීම, ආයෝජනයක් කළමනාකරණය, නඩත්තු කිරීම, භාවිතය, භුක්ති විඳීම හෝ බැහැර කිරීම සම්බන්ධ කරුණු වලට පැහැදිලිවම සීමා වී ඇති අතර ගිවිසුම් පාර්ශවයන් පාර්ශවකරුවන් වන අනෙකුත් ගිවිසුම්වල ඇති ආයෝජක-රාජ්‍ය ආරවුල් විසඳීමේ ක්‍රියා පටිපාටිවලට අදාළ නොවේ.

5. මෙම වගන්තියේ 1 සහ 2 ඡේදවල විධිවිධාන, එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයකට අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ ආයෝජකයින්ට පහත අවස්ථාවන්ගෙන් පැන නගින ඕනෑම සැලකීමක, මනාපයක හෝ වරප්‍රසාදයක ප්‍රතිලාභය පුළුල් කිරීමට බැඳී සිටින පරිදි අර්ථ නිරූපණය නොකළ යුතුය:

අ. ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයෙන් එක් අයෙකු අනාගතයේදී පාර්ශවකරුවෙකු වන හෝ පාර්ශවකරුවෙකු බවට පත්විය හැකි ඕනෑම පවතින හෝ අනාගත රේගු සංගමයක් හෝ ආර්ථික හෝ මූල්‍ය සංගමයක්, නිදහස් වෙළෙඳ ප්‍රදේශයක් හෝ ඒ හා සමාන ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම්:

ආ. බදුකරණයට සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ අර්ධ වශයෙන් සම්බන්ධ ඕනෑම ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමක් හෝ වැඩ පිළිවෙළක් හෝ ඕනෑම දේශීය නියාමනයක්.

6. වඩාත් නිශ්චිත වනු පිණිස, මෙම වගන්තිය යටතේ ලබා දී ජාතික හා වැඩිම අනුග්‍රහය ලබන සහ ජාතියට හිමි සැලකීම, මෙම ගිවිසුම බලාත්මක වීමට පෙර බලාත්මකව පවතින හෝ අත්සන් කරන ලද සියලුම ද්විපාර්ශ්වික ගිවිසුම් යටතේ ලබා දී ඇති සැලකිලි සඳහා අදාළ නොවේ.

7. ජාතික හා වැඩිම අනුග්‍රහය ලබන රාජ්‍යයට හිමි සැලකිල්ල එක් එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ නීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූලව ජාතිකයින්ට පමණක් වෙන් කර ඇති කිසිදු අංශයකට හෝ සේවාවකට අදාළ නොවේ.

7 වැනි වගන්තිය

හානි හෝ පාඩු සඳහා වන්දි

1. එක් ගිවිසුම්කාර රාජ්‍යයක දේශ සීමාවේ හට ගන්නා යුද්ධයක්,සන්නද්ධ ගැටුමක්,ජාතික හදිසි අවස්ථා තත්ත්වයක්,විප්ලවයක්,කැරැල්ලක් හෝ කැරලි කෝලාහලයක් හෝ වෙනත් ඒ හා සමාන සිද්ධියක් හේතු කොට ගෙන අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජ්‍යයේ අයෝජකයන්ගේ එකී පාඩු යථා තත්ත්වයන්ට පත් කිරීමේදී, හානි පූරණය කිරීමේදී,වන්දි ලබා දීමේදී හෝ වෙනත් ආකාරයකින් සමථයකට පත් කිරීමේදී තම රටේ ආයෝජකයන්ට හෝ වෙනත් තෙවන රාජ්‍යයක ආයෝජකයන්ට ලබා දෙන සැලකිල්ලට නොඅඩු සැලකිල්ලක් ලබා දිය යුතු වේ. එනම් එම ආයෝජකයන්ට වඩාත් යෝග්‍ය සැලකීම ලබා දිය යුතු වේ.

2. මෙම වගන්තියේ 1 වැනි ඡේදයට අගතියකින් තොරව, එම ඡේදයේ සඳහන් ඕනෑම සිදුවීමකදී එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක ආයෝජකයින් අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ දේශ සීමාව තුළ පහත හේතූන් මත හානියක් හෝ පාඩුවක් සිදු කරන අවස්ථාවලදී:

අ. එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක හමුදා හෝ බලධාරීන් විසින් අනෙක් පාර්ශවයේ දේපළ අත්පත් කර ගැනීමෙන් හෝ

ආ. සටනේදී සිදු නොවූ හෝ තත්ත්වයේ අවශ්‍යතාව නිසා සිදුනොවූ ඔවුන්ගේ දේපළ හෝ එහි හමුදා හෝ බලධාරීන්ගේ කොටසක් විනාශ කිරීම.

හිමිකම් ඉල්ලීමේ කාලය තුළ හෝ ඔවුන්ගේ දේපළ විනාශ කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදු වූ හානිය හෝ පාඩුව සඳහා ප්‍රමාණවත් හා ඵලදායී වන්දි හෝ ප්‍රතිෂ්ඨාපනයක් ලබා දිය යුතුය. ගෙවීම් නිදහසේ හුවමාරු කළ හැකි හා හුවමාරු කළ හැකි මුදලින් සිදු කළ යුතු අතර ප්‍රමාදයකින් තොරව එය සිදු කළ යුතුය.

8 වැනි වගන්තිය

හිමිකම් පවරා ගැනීම

1. පහත සඳහන් කොන්දේසි එකවර සිදු වුවහොත් හැර, ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයක් අනෙක් ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයේ ආයෝජකයෙකුගේ ආයෝජනයක් සෘජුවම අත්පත් කර ගැනීම හෝ ජනසතු කිරීම හෝ හිමිකම් පවරා ගනු ලැබීමකට සමාන බලපෑමක් ඇති කිසිදු පියවරක් නොගත යුතුය (මින් ඉදිරියට " හිමිකම් පවරා ගනු ලැබීම" ලෙස හැඳින්වේ).

අ. පොදු අරමුණක් සඳහා

ආ. වෙනස්කම් නොකරන පදනමක් මත

ඇ. නිසි නීති ක්‍රියාවලියට අනුකූලව, සහ

ඈ. ප්‍රමාණවත් සහ ඵලදායී වන්දි ගෙවීමක් සමඟ

2. එකී වන්දි ගෙවීමක් හිමිකම් අත්පත් කරගනු ලැබූ ආයෝජනයේ නියම අගය විය යුතු අතර එක් එක් හිමිකම් පවරාගනු ලැබූ ක්‍රියාව සිදු කිරීමට පෙර ආසන්නතම අවස්ථාව හිමිකම් පවරා ගැනීමට පෙර දින අවස්ථාව, හිමිකම් පවරා ගැනීමට ආසන්නතම අවස්ථාව, හිමිකම් පවරා ගනු ලැබීමකට භාජනය වීමට ආසන්න බවට ප්‍රසිද්ධ වූ අවස්ථාවක අවස්ථා වලින් කලින්ම සිදු කළ ක්‍රියාව සිදුවූ අවස්ථාවේදී සාදාරණ වෙළෙඳපොළ අගය කවරක්ද යන පදනම මත පිහිටාලමින් ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් තක්සේරු මූලධර්මවලට අනුකූලව තීරණය කළ යුතු හා ගණනය කළ යුතු වන්නේය. ගණනය කිරීමේ නිර්ණායක, සාධාරණ වෙළඳපල වටිනාකම තීරණය කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ සැලකිල්ලේ වටිනාකම, ස්පර්ශමය දේපලවල ප්‍රකාශිත බදු වටිනාකම ඇතුළුව වත්කම් වටිනාකම සහ සුදුසු පරිදි වෙනත් නිර්ණායක මත පදනම් විය යුතුය.

3. වෙළඳපල වටිනාකම නිශ්චය කළ නොහැකි නම්, ජාත්‍යන්තර තක්සේරු ප්‍රමිතියට අනුව සාධාරණ වෙළඳපල වටිනාකමට අනුකූලව, ආයෝජනය කරන ලද ප්‍රාග්ධනය, ආයෝජනයේ ස්වභාවය සහ කාලසීමාව, ප්‍රතිස්ථාපනය සහ පොත් වටිනාකම වැනි සියලු අදාළ සාධක සහ තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් වන්දි තීරණය කරනු ලැබේ.

4. වන්දි ප්‍රමාදයකින් තොරව ගෙවිය යුතු අතර, කඩිනමින් මාරු කර ගත හැකි නිදහසේ හුවමාරු කළ හැකි විය යුතුය.

5. අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවය විසින් සිදු කරන ලද හිමිකම් පවරා ගැනීමෙන් බලපෑමට ලක් වූ ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක ආයෝජකයෙකුට, තම ආයෝජනය තක්සේරු කිරීම සහ මෙම වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව වන්දි ගෙවීම ඇතුළුව, අධිකරණ අධිකාරියක් හෝ දෙවන ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ වෙනත් නිසි සහ ස්වාධීන අධිකාරියක් විසින් තම නඩුව කඩිනම් සමාලෝචනය කිරීමට අයිතියක් ඇත.

6. ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක් අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ ආයෝජකයෙකු සම්බන්ධව එම පාර්ශවයේ නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලව ස්ථාපිත කළ නෛතික ආයතනයක වත්කම් වල හිමිකම් පවරා ගැනීමේ දී මෙම වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව ප්‍රමාණවත් හා ඵලදායී වන්දි ගෙවීමක් තහවුරු කළ යුතු වේ.

9 වැනි වගන්තිය

ප්‍රේෂණය කිරීම්

1. ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ දේශසීමාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන එහි නීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූලව, එක් එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවය තම දේශසීමාවේ ආයෝජනයකට අදාළ සියලුම ගෙවීම්, අනෙක් ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයේ ආයෝජකයෙකුගේ, නිදහසේ හුවමාරු කළ හැකි මුදල් වලින්, ප්‍රමාදයකින් තොරව තම දේශසීමාවට සහ ඉන් පිටතට නිදහසේ ප්‍රේෂණය කරන බවට සහතික විය යුතුය. එවැනි ප්‍රේෂණය කිරීම්වලට විශේෂයෙන් පහත දේ ඇතුළත් විය යුතු ය.

අ. මූලික ප්‍රාග්ධනය, ආයෝජනයක් පවත්වාගෙන යාමට හෝ වැඩි කිරීමට යොදවන අමතර මුදල්;

ආ. ආයෝජනය කරන ලද ආයෝජනයේ ප්‍රතිලාභය;

ඇ. ණය ගිවිසුමකට අනුව ආපසු ගෙවීම් ඇතුළුව ණය ගිවිසුමක් යටතේ කරන ලද ගෙවීම්;

ඈ. ආයෝජනයක සියලුම හෝ ඕනෑම කොටසක් විකිණීමෙන් හෝ ඈවර කිරීමෙන් ලැබෙන ආදායම;

ඉ. මෙම ගිවිසුමේ 7 සහ 8 වගන්ති යටතේ වන්දි ගෙවීම්;

ඊ. මෙම ගිවිසුමේ 7 වන වගන්තිය යටතේ ගෙවීම්;

උ. ආයෝජන ආරවුලක් විසඳීමෙන් පැන නගින ගෙවීම්;

ඌ. ආයෝජනයක් සම්බන්ධයෙන් විදේශයක සේවයේ නියුතු පුද්ගලයින්ගේ ඉපැයීම් සහ අනෙකුත් වේතන.

2. ඉහත 1 වන ඡේදයේ සඳහන් ප්‍රේෂණය කිරීම්, සත්කාරක රාජ්‍යයේ නීති යටතේ ගෙවිය යුතු ඕනෑම ගෙවීම්, ගාස්තු, අයබදු හෝ වෙනත් සමාන බැඳීමකට යටත් විය යුතුය. මෙම වගන්තිය යටතේ ප්‍රේෂණය කිරීම් සඳහා අවසර දී ඇති මුදල මෙහි සඳහන් මූල්‍ය බැඳීම් අඩු කිරීමෙන් පසු ශේෂය වනු ඇත.

3. මෙම වගන්තියේ 1 වන ඡේදය යටතේ සිදුවන ප්‍රේෂණය කිරීම් අසාධාරණ ප්‍රමාදයකින් තොරව සහ නිදහසේ හුවමාරු කළ හැකි මුදල් ඒකකයකින්, ප්‍රේෂණය කිරීම් දිනයේ පවතින වෙළඳපල විනිමය අනුපාතයට සහ ආයෝජන සිදු කර ඇති ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයේ භූමියේ ක්‍රියාත්මක වන නීති සහ රෙගුලාසි යටතේ සිදු කරන බවට සෑම ගිවිසුම්ගත පාර්ශ්වයක්ම සහතික කළ යුතුය. විදේශ විනිමය සඳහා වෙළඳපොළක් නොමැති විට, භාවිතා කළ යුතු අනුපාතය, විශේෂ ඇඳීමේ අයිතිවාසිකම් (Special Drawing Rights) අනුව මුදල් හුවමාරු කිරීම සඳහා වඩාත්ම මෑත කාලීන විනිමය අනුපාතය විය යුතුය.

4. ඉහත 1 සහ 3 ඡේද, රටක සාධාරණ, වෙනස් කොට සැලකීම් නොකරන සහ යහපත් විශ්වාසයට අගතියක් නොවන බව වටහාගෙන ඇති අතර, පහත සඳහන් සිදුවීම්වලට අදාළ අරමුදල් ප්‍රේෂණය කිරීම් තාවකාලිකව සීමා කිරීමට ද හැකි ය;

   අ. බංකොලොත්භාවය, වස්තුභංගත්වය හෝ ණයහිමියන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම,

   ආ. සුරැකුම්පත් නිකුත් කිරීම, වෙළඳාම් කිරීම හෝ ගනුදෙනු කිරීම,

   ඇ. අපරාධ හෝ දණ්ඩනීය වැරදි සහ අපරාධවලින් ලැබුණු මුදල් අයකර ගැනීම,

   ඈ. විනිශ්චය කිරීමේ කටයුතුවලදී ලබාදුන් විනිශ්චයන් තෘප්තිමත් කිරීම සහතික කිරීම

5. මෙම වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුවත්, මූල්‍ය හා හුවමාරු අනුපාතික ප්‍රතිපත්ති සහ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය කළමනාකරණය වැනි විශේෂිත අවස්ථාවන් හිදී අදාළ ගිවිසුම්කාර රාජ්‍යයක් බරපතල ගෙවීම් දුෂ්කරතා පවතී නම් හෝ එසේ පවතින බවට තර්ජනයක් තිබේ නම් ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් වූ ගෙවීම් ප්‍රේෂණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සීමා පැනවිය හැකිය. මෙම ගිවිසුම මගින් සහතික කර ඇති ගෙවීම් නිදහසේ ප්‍රේෂණය කිරීම කෙරෙහි අනියත බලපෑමක් ඇතිවීම අවම කිරීම සඳහා පනව සීමා කිරීම් සාධාරණ ප්‍රචාරාත්මක නොවන හා සත් භාවයෙන් කරන ඒවා විය යුතුය.

මෙම වගන්තියේ 1 වන ඡේදයේ දක්වා ඇති ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් පනවන සීමා කිරීම් ගෙවීම් ශේෂ තත්ත්ව සඳහා වියදම් ලබා දීමට අවශ්‍ය වන කාල සීමාවක් සඳහා පමණක් අදාළ කරගත යුතුය. එවැනි පියවර ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ ගිවිසුම් වගන්තිවලට අනනුකූල නොවිය යුතුය.

10 වැනි වගන්තිය

ආදේශ කිරීම

1. එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක් හෝ එහි නම් කළ නියෝජිතයෙක් (මෙම වගන්තියේ අරමුණ සඳහා "ඇපකරු") අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ දේශසීමාව තුළ පිහිටි ආයෝජනයක් සම්බන්ධයෙන් හානි පූරණය කිරීමක් හෝ ඇපයක් සඳහා කරනු ලබන ගෙවීමක් සිදු කරන්නේ නම් පසුව සඳහන් කළ ගිවිසුම්කාර පාර්ශවය කාරණා අවස්ථා පිළිගත යුතු ය.

(අ) එවැනි ආයෝජනයක් සම්බන්ධයෙන් පැනනගින සියලු අයිතිවාසිකම් හෝ හිමිකම් නීතිය යටතේ හෝ නෛතික ගනුදෙනු අනුව හානි පූරණය කරන පක්ෂය වෙත ලබාදීමට;

(ආ) එවැනි සියලු අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ හිමිකම් බලාත්මක කිරීමට මහ ආදේශය යටතේ ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් වන සියලු වගකීම් ඉටු කිරීමටත් සියලු අයිතිවාසිකම් හානිපූරණය කරන පාර්ශව සතුව තිබෙන බව පිළිගත යුතු වේ.

2. ඇපකාර පාර්ශවයට සියළු අවස්ථාවලදී පහත අවශ්‍යතා සඳහා හිමිකම තිබිය යුතුය.

(අ) අදාල පැවරීම් අනුව අත්කරගත් අයිතිවාසිකම්, හිමිකම් හා පවරන ලද වගකීම් සම්බන්ධව සමාන සැලකීමක් ලැබීමට ;

(ආ) සහ මෙම ගිවිසුමට අදාල අයෝජන සහ ඒ සම්බන්ධිත ප්‍රතිලාභ වලට අනුකූලව සිදුකරන ගෙවීම් සම්බන්ධව, අලාභය ලද පාර්ශවයට හිමි අයිතිවාසිකම් හා සැලකිලි ලැබීමට හිමිකමක් තිබේ.

3. ආදේශක අයිතිවාසිකම් හා හිමිකම් ආයෝජකයාගේ මුල් අයිතිවාසිකම් හා හිමිකම් නොඉක්මවිය යුතුය.

4. මෙම වගන්තියේ 1 වැනි ඡේදයේ එසේ සඳහන් වුවත් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවය තුළ ආදේශ කිරීම සිදු කළ හැකි වන්නේ ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ නිසි බලධාරියාගේ අනුමැතියෙන් පසුව පමණි.

තෙවන කොටස - ආයෝජකයාගේ වගකීම්

11 වැනි වගන්තිය

නීතිවලට අනුකූල වීම

ගිවිසුම් පාර්ශවයන් පහත කාරණා නැවත තහවුරු කරමින් හඳුනා ගනී;

1. ආයෝජකයින් සහ ඔවුන්ගේ ආයෝජන, ආයෝජන ස්ථාපිත කිරීම, අත්පත් කර ගැනීම, කළමනාකරණය, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් සත්කාරක රාජ්‍යයේ සියලුම නීති, රෙගුලාසි, පරිපාලන මාර්ගෝපදේශ සහ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල විය යුතුය.

2. ආයෝජකයින් සහ ඔවුන්ගේ ආයෝජන, ආයෝජනයක් ස්ථාපිත කිරීමට පෙර හෝ පසුව, රාජ්‍ය සේවකයෙකුට හෝ පාර්ශවයක නිලධාරියෙකුට කිසියම් නිල ක්‍රියාවක් කිරීමට හෝ කිරීමට ඉඩ නොදීමට හෝ වෙනත් නුසුදුසු වාසියක් ලබා ගැනීමට හෝ පවත්වා ගැනීමට පෙළඹවීමක් හෝ ත්‍යාගයක් ලෙස සෘජුව හෝ වක්‍රව කිසිදු අනවශ්‍ය මූල්‍යමය වාසියක්, තෘප්තියක් හෝ තෑග්ගක් පිරිනැමීම, පොරොන්දු වීම හෝ ලබා දීම නොකළ යුතු අතර එවැනි ක්‍රියාවන් සිදු කිරීමට පෙළඹවීම, ආධාර කිරීම, අනුබල දීම හෝ කුමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා හවුල් නොවිය යුතුය.

3. ආයෝජකයින් සහ ඔවුන්ගේ ආයෝජන, සුරාබදු බදු සහ වැට් බදු ඇතුළුව ඔවුන්ගේ බදු වගකීම් කාලෝචිත ලෙස ගෙවීම ඇතුළුව, බදුකරණය සම්බන්ධයෙන් පාර්ශවයන්ගේ නීතියේ විධිවිධානවලට අනුකූල විය යුතුය.

4. ආයෝජකයෙකු, හැකිතාක් දුරට, අදාළ ආයෝජනය සහ ආයෝජකයාගේ ආයතනික ඉතිහාසය සහ භාවිතයන් සම්බන්ධයෙන්, එම ආයෝජනය සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගැනීමේ අරමුණු සඳහා හෝ සංඛ්‍යානමය අරමුණු සඳහා පමණක්, ඕනෑම පාර්ශවයකට අවශ්‍ය විය හැකි තොරතුරු සැපයිය යුතුය.

12 වැනි වගන්තිය

ආයතනික සමාජ වගකීම (Corporate Social Responsibility)

එක් එක් පාර්ශවයේ දේශසීමාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන ආයෝජකයින් සහ ඔවුන්ගේ ව්‍යවසායන්, පාර්ශවයන් විසින් අනුමත කරන ලද හෝ

සහාය දක්වන ලද මූලධර්ම ප්‍රකාශ වැනි ඔවුන්ගේ භාවිතයන් සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්තිවල ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ආයතනික සමාජ වගකීම් ප්‍රමිතීන් ස්වේච්ඡාවෙන් ඇතුළත් කිරීමට උත්සාහ කළ යුතුය. මෙම මූලධර්මවලට ශ්‍රමය, පරිසරය, මානව හිමිකම්, ප්‍රජා සබඳතා සහ දූෂණ විරෝධී වැනි ගැටලු ආමන්ත්‍රණය කළ හැකිය.

සිවුවන කොටස

එක් ගිවිසුම්කාර රාජ්‍යයක් හා අනෙක් ගිවිසුම්කාර රාජ්‍යයේ ආයෝජකයෙකු අතර ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් ඇතිවන ආරවුල් සමථයට පත් කිරීම

13 වැනි වගන්තිය

විෂය පථය

1. 23 වන වගන්තිය (රාජ්‍ය-රාජ්‍ය ආරවුල් විසඳීම) යටතේ ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ බැඳීම්වලට අගතියකින් තොරව, මෙම ගිවිසුමේ සිවුවන කොටස ආයෝජකයෙකු සහ ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක්/ වගඋත්තරකාර පාර්ශවයක් අතර ආරවුල් විසඳීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කරයි.

2. මෙම වගන්තිය අදාළ වන්නේ, මෙම ගිවිසුමේ වගන්ති යටතේ සත්කාරක රාජ්‍යයක් විසින් සිදු කරන ලදැයි කියන බැඳීමක් උල්ලංඝනය කිරීම හේතුවෙන් පැන නගින, ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක් සහ අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ ආයෝජකයෙකු අතර එහි ආයෝජනය සම්බන්ධයෙන් ඇති වන ආරවුලකට පමණි.

3. මෙම ගිවිසුමේ සිවුවන කොටස යටතේ පිහිටුවන ලද විනිශ්චය සභාවක්, ඉහත වගන්තිවල දක්වා ඇති පරිදි මෙම ගිවිසුම කඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් පමණක් තීරණ ගනු ලබන අතර, පාර්ශවයක් සහ ආයෝජකයෙකු අතර ගිවිසුමක් උල්ලංඝනය කිරීමකින් පමණක් පැන නගින ආරවුල් තීරණය නොකරයි. ගිවිසුමෙන් පැන

නගින එවැනි ආරවුල් විසඳනු ලබන්නේ අදාළ ගිවිසුමේ දක්වා ඇති ආරවුල් විසඳීමේ විධිවිධානවලට අනුකූලව පමණි.

4. වංචනික ලෙස වැරදි ලෙස නිරූපණය කිරීම, සැඟවීම, දූෂණය, මුදල් විශුද්ධිකරණය හෝ ක්‍රියාවලිය අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම හෝ ඒ හා සමාන නීති විරෝධී යාන්ත්‍රණයන් හරහා ආයෝජනය සිදු කර ඇත්නම්, ආයෝජකයෙකුට මෙම ගිවිසුමේ සිවුවන කොටස යටතේ බේරුම්කරණයට හිමිකම් පෑමක් ඉදිරිපත් කළ නොහැක.

5. එහි අධිකරණ බලය පිළිබඳ අනෙකුත් සීමාවන්ට අමතරව, මෙම ගිවිසුමේ සිවුවන කොටස යටතේ පිහිටුවන ලද විනිශ්චය සභාවකට පහත සඳහන් අධිකරණ බලය නොමැත: (i) පාර්ශවයන්ගේ අධිකරණ අධිකාරියක් විසින් ගනු ලැබූ තීරණයක හරයාත්මක කරුණු සමාලෝචනය කිරීමට; හෝ (ii) ගිවිසුම්ගත පාර්ශව දෙක අතර බේරුම්කරණයකට භාජනය වී ඇති හෝ ඇති ඕනෑම හිමිකම් පෑමක් සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ බලය පිළිගැනීමට.

ආයෝජකයෙකු සහ පාර්ශවයක් අතර ආරවුලක් මෙම ගිවිසුමේ සිවුවන කොටසට අනුකූලව අනුපිළිවෙලින් ඉදිරියට යා යුතුය.

14 වැනි වගන්තිය

විවිධ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් යටතේ ක්‍රියා පටිපාටි

1. මෙම ගිවිසුමේ IV වන කොටසට සහ තවත් ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමකට අනුකූලව හිමිකම් පෑම් ඉදිරිපත් කරන විට සහ:

(අ) වන්දි අතිච්ඡාදනය වීමේ (overlapping) විභවයක් තිබේ නම්; හෝ

(ආ) මෙම ගිවිසුමේ IV වන කොටසට අනුකූලව ගෙන එන ලද හිමිකම් පෑමේ විසඳුම කෙරෙහි අනෙක් ජාත්‍යන්තර හිමිකම් පෑම සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය.

2. මෙම ගිවිසුමේ IV වන කොටස යටතේ පිහිටුවන ලද විනිශ්චය සභාවක්, ආරවුල් ඇති පාර්ශවයන්ට සවන් දීමෙන් පසු හැකි ඉක්මනින්, එහි කටයුතු අත්හිටුවීමට හෝ වෙනත් ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමකට අනුව ගෙන එන කටයුතු එහි තීරණය, නියෝගය හෝ ප්‍රදානය කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගන්නා බව සහතික කළ යුතුය.

15 වැනි වගන්තිය

බේරුම්කරණයට හිමිකම් පෑමක් ඉදිරිපත් කිරීමට පූර්ව කොන්දේසි

1. මෙම ගිවිසුම යටතේ එක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයක ආයෝජකයෙකු සහ අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වය අතර ඇති වන ඕනෑම ආයෝජන ආරවුලක්, මෙම ගිවිසුම යටතේ පළමුවැන්නාගේ ආයෝජනයක් සම්බන්ධයෙන් හැකිතාක් දුරට පාර්ශ්වයන් අතර සාකච්ඡා හරහා සාමකාමීව විසඳා ගත යුතු අතර, එයට තෙවන පාර්ශවීය බැඳීමක් නොමැති ක්‍රියා පටිපාටි භාවිතා කිරීම ඇතුළත් විය හැකිය. එවැනි සියලු අවස්ථාවන්හිදී, එවැනි උපදේශනය හෝ සාකච්ඡා හෝ බේරුම්කරණයේ ස්ථානය වගඋත්තරකාර පාර්ශවයේ අගනුවර විය යුතුය.

2. සාකච්ඡා ආරම්භ කිරීම සඳහා, ආයෝජකයා ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයට ලිඛිත දැන්වීමක් භාර දිය යුතුය. එම දැන්වීමේ;

අ) අදාළ වන පරිදි ආරවුලට ලක්ව ඇති ආයෝජකයාගේ හෝ ව්‍යවසායයේ නම සහ ලිපිනය නිශ්චිතව සඳහන් කළ යුතුය;

ආ) උල්ලංඝනය කර ඇති බවට චෝදනා එල්ල වන මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධාන සහ වෙනත් අදාළ විධිවිධාන නිශ්චිතව සඳහන් කළ යුතුය;

ඇ) ගැටලුවේ පියවර ඇතුළුව හිමිකම් පෑම සඳහා සත්‍ය සහ නෛතික පදනම සඳහන් කළ යුතුය;

ඇ) ඉල්ලා සිටින සහන සහ හිමිකම් පෑමේ ආසන්න ප්‍රමාණය නිශ්චිතව සඳහන් කළ යුතුය; සහ

ඉ) ආරවුල් ඇති ආයෝජකයා අනෙක් පාර්ශවයේ ආයෝජකයෙකු බව තහවුරු කරන සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

3. ලිඛිත දැන්වීම ලැබුණු මොහොතේ සිට මාස හයක් ඇතුළත ආරවුල සාමකාමීව විසඳා ගත නොහැකි නම්, ආයෝජකයාට පහත සඳහන් අවස්ථා වලින් එකක් තෝරා ගැනීමට අයිතියක් ඇත;

(අ) දේශීය අධිකරණය හෝ

(ආ) UNCITRAL බේරුම්කරණ රීති යටතේ; හෝ

(ඇ) ආරවුල් පාර්ශවයන් එකඟ වන්නේ නම්, ICSID ඇතුළු වෙනත් ඕනෑම බේරුම්කරණ ආයතනයකට හෝ වෙනත් ඕනෑම බේරුම්කරණ රීති යටතේ,

(අ), (ආ) සහ (ඇ) උප ඡේද යටතේ ඇති එක් සංසදයකට යොමුවීම, වෙනත් ඕනෑම සංසදයකට යොමුවීම බැහැර කළ යුතුය.

4. බේරුම්කරණය, එක්සත් ජාතීන්ගේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳ නීතිය පිළිබඳ කොමිසමේ (UNCITRAL) බේරුම්කරණ රීතිවලට අනුකූලව හෝ ආරවුල් ඇති පාර්ශ්වයන් අතර එකඟ විය හැකි වෙනත් අදාළ බේරුම්කරණ රීතිවලට අනුකූලව තෝරාගත් බේරුම්කරුවන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත බේරුම්කරණ මණ්ඩලයක් ඉදිරියේ පැවැත්විය යුතුය. UNCITRAL බේරුම්කරණයකදී බහුතරයකගේ තීන්දුව අවසාන සහ බැඳීමක් විය යුතුය. සෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක්ම එහි නීති සහ නිව්යෝර්ක් සම්මුතියට අනුකූලව බේරුම්කරණ තීන්දුව පිළිගැනීම සහ බලාත්මක කිරීම සහතික කළ යුතුය.

5. අදාළ වන පාලන නීතිය, ගිවිසුම් නීතිය පිළිබඳ වියානා සම්මුතියේ 31 වැනි වගන්තිය සහ මෙම ගිවිසුමේ දක්වා ඇති මූලධර්මවල

සංග්‍රහ කර ඇති පරිදි චාරිත්‍රානුකූල ජාත්‍යන්තර නීතිය විය යුතුය. අදාළ සහ සුදුසු අවස්ථාවන්හිදී, විනිශ්චය සභාව සත්කාරක රාජ්‍යයේ දේශීය නීතිය ද සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

6. ආයෝජකයා විසින් ආරවුල ජාතික බේරුම්කරණ විනිශ්චය සභාවකට හෝ ඉහත දක්වා ඇති වෙනත් ඕනෑම ජාත්‍යන්තර ආරවුල් විසඳීමේ යාන්ත්‍රණයක් UNCITRAL වෙත යොමු කළ පසු, පාර්ශවයන්ගේ තේරීම අවසාන තීරණය වේ.

7. ආරවුලට තුඩු දෙන සිදුවීම් පිළිබඳව ආයෝජකයා මුලින්ම දැනුම ලබා ගත් දින සිට වසර තුනකට (3) වඩා වැඩි කාලයක් ගත වී ඇත්නම්, කිසිදු ආයෝජකයෙකුට මෙම වගන්තිය ප්‍රකාරව විසඳීම සඳහා ආරවුලක් ඉදිරිපත් කළ නොහැක.

16 වැනි වගන්තිය

බේරුම්කරුවන් පත් කිරීම

1. බේරුම්කරණ විනිශ්චය සභාව, අදාළ දේශීය නීතිය, පොදු ජාත්‍යන්තර නීතිය සහ ආයෝජන නීතිය හෝ ජාත්‍යන්තර වෙළඳ හෝ ජාත්‍යන්තර ආයෝජන ගිවිසුම් යටතේ පැන නගින ආරවුල් විසඳීම පිළිබඳ මූලධර්ම පිළිබඳ අදාළ විශේෂඥතාව හෝ පළපුරුද්ද ඇති බේරුම්කරුවන් තිදෙනෙකුගෙන් (3) සමන්විත විය යුතුය. ඔවුන් ස්වාධීන විය යුතු අතර, වෙළඳ සහ ආයෝජන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් මතභේදාත්මක පාර්ශවයකින් හෝ පාර්ශවයක රජයකින් අනුබද්ධ නොවිය යුතු අතර උපදෙස් ලබා නොගත යුතුය.

   පෙර බේරුම්කරණයක උපදේශකයෙකු ලෙස කටයුතු කර ඇති කිසිදු පුද්ගලයෙකු කිසිදු පාර්ශවයකට එරෙහිව බේරුම්කරණයක බේරුම්කරුවකු ලෙස නම් නොකළ යුතුය.

2. සෑම ආරවුල් පාර්ශවයක්ම එක් බේරුම්කරුවෙකු පත් කළ යුතු අතර ආරවුල් පාර්ශවයන් තුන්වන බේරුම්කරුවෙකු

සම්බන්ධයෙන් එකඟ විය යුතු අතර, ඔහු බේරුම්කරණ විනිශ්චය සභාවේ සභාපතිවරයා විය යුතු අතර ඔහු ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයන්ගෙන් කිසිවෙකුගේ ජාතිකයෙකු නොවිය යුතුය.

බේරුම්කරණ විනිශ්චය සභාවක් බේරුම්කරණයට ඉදිරිපත් කළ දින සිට දින අනූවක් ඇතුළත දින 90 ක් ඇතුළත බේරුම්කරණ විනිශ්චය සභාවක් ස්ථාපිත කර නොමැති නම්, පත් කිරීමේ අධිකාරිය විය යුත්තේ UNCITRAL රීති මගින් පාලනය වන බේරුම්කරණයකදී, ස්ථිර බේරුම්කරණ අධිකරණයේ මහලේකම්වරයා සහ ICSID යටතේ බේරුම්කරණයකදී, මහලේකම්වරයාය.

3. ඉහත 2 වන උප ඡේදයේ සඳහන් පත්කිරීමේ අධිකාරිය ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක ජාතිකයෙකු නම්, පත්කිරීමේ අධිකාරිය පහත අනුපිළිවෙලට විය යුතුය: ජාත්‍යන්තර බේරුම්කරණ ස්ථිර අධිකරණයේ සභාපති, උප සභාපති හෝ ඊළඟ ජ්‍යෙෂ්ඨතම විනිසුරු.

4. පත්කිරීමේ අධිකාරිය ඇයගේ/ඔහුගේ අභිමතය පරිදි සහ මතභේදාත්මක පාර්ශ්වයන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමෙන් පසු, බේරුම්කරු හෝ තවමත් පත් කර නොමැති බේරුම්කරුවන් පත් කළ යුතුය.

17 වන වගන්තිය

බේරුම්කරණ ස්ථානය

1. ආරවුල්කාර පාර්ශවයන් වෙනත් ආකාරයකින් එකඟ නොවන්නේ නම්, බේරුම්කරණ ස්ථානය ආයෝජනය සිදු කරන ලද රාජ්‍යයේ භූමියේ සහ විකල්ප වශයෙන්, අනෙක් පාර්ශවයේ භූමියේ විය යුතුය.

2. ආරවුල්කාර පාර්ශවයන්ට බේරුම්කරණ ස්ථානය ලෙස පාර්ශවයන්ගේ භූමි ප්‍රදේශ පිළිබඳ එකඟතාවට එළැඹිය නොහැකි අවස්ථාවක, නිව්යෝර්ක් සම්මුතියට අත්සන් කර ඇති අනෙක් පාර්ශවයේ හෝ පාර්ශවකරුවෙකු නොවන අයෙකුගේ භූමිය තුළ බේරුම්කරණ ස්ථානය පිහිටුවීමට හේතු ඇති බව බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාවේ අදහස් කරන්නේනම් මිස, ආයෝජනය සිදු කර ඇති ස්ථානය සැලකිල්ලට ගනිමින් විනිශ්චය සභාව බේරුම්කරණ ස්ථානය තීරණය කළ යුතුය.

18 වන වගන්තිය

සාරාංශගත නිෂ්ප්‍රභා කිරීම (Summary Dismissal)

1. බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව පිහිටුවීමෙන් දින හැටකට (60) පසු හෝ බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව විසින් කිසියම් පළමු ක්‍රියා පටිපාටික තීරණයක් නිකුත් කිරීමට පෙර, ආරවුලකට ලක්ව ඇති පාර්ශවයට, එවැනි හිමිකම් පෑමක් බේරුම්කරණ විනිශ්චය සභාවේ අධිකරණ බලයෙන් පිටත බව, පැහැදිලිවම පිළිගත නොහැකි බව හෝ පැහැදිලිවම නීතිමය සුදුසුකම් නොමැති බව යන පදනම මත හිමිකම් පෑමක් සාරාංශගත නිෂ්ප්‍රභ කිරීමක් සඳහා අයදුම්පතක් ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

2. බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව විසින් අයදුම්පත සම්බන්ධයෙන් ලිඛිත නිරීක්ෂණ ඉදිරිපත් කිරීමට ආරවුල්කාර පාර්ශවයට අවස්ථාව ලබා දිය යුතුය.
3. බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව විසින් හිමිකම් පෑම පැහැදිලිවම එහි අධිකරණ බලයෙන් පිටත ඇති බවත්, පැහැදිලිවම පිළිගත නොහැකි බවත් හෝ පැහැදිලිවම නීතිමය සුදුසුකම් නොමැති බවත් තීරණය කළහොත්,මාස 6ක් ඇතුළත ඒ සඳහා තීන්දුවක් ලබා දිය යුතුය.

4. බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාවේ තීරණය, බේරුම්කරණ කටයුතු අතරතුර හිමිකම් පෑමකට විරුද්ධ වීමට ආරවුලකට ලක්ව ඇති

පාර්ශවයට ඇති අයිතියට අගතියක් නොවන අතර, එවැනි හිමිකම් පෑමක් බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාවේ අධිකරණ බලයෙන් පිටත ඇති බවත්, පිළිගත නොහැකි බවත් හෝ නීතිමය සුදුසුකම් නොමැති බවත් යන පදනම මත විය යුතුය.

5. බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව ආයෝජකයාගේ හිමිකම් පෑම පැහැදිලිවම බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාවේ අධිකරණ බලයෙන් පිටත, පැහැදිලිවම පිළිගත නොහැකි හෝ පැහැදිලිවම නීතිමය සුදුසුකම් නොමැති බව යන පදනම මත ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ නම්, බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව එවැනි වියදම් සහ ගාස්තු පැහැදිලිවම අසාධාරණ බව තීරණය කරනු ලබන අවස්ථාවල හැර බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව විසින් ආරවුලේ ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයට නීතිමය නියෝජනය සහ සහාය ඇතුළුව බේරුම්කරණ කටයුතුවලදී දරන ලද සියලු වියදම් සහ ගාස්තු ප්‍රදානය කළ යුතුය.

19 වන වගන්තිය

ඒකාබද්ධ අර්ථ නිරූපණය

1. මෙම ගිවිසුමේ අර්ථ නිරූපණයක් සඳහා ආරවුල්කාර පාර්ශ්වයන්ගෙන් එක් පාර්ශ්වයක ඉල්ලීම මත, එම ඉල්ලීම ඉදිරිපත් කිරීමෙන් දින 90ක් ඇතුළත ගැටලුව පිළිබඳ පාර්ශවයන්ගේ ඒකාබද්ධ අර්ථ නිරූපණය විනිශ්චය සභාව විසින් ඉල්ලා සිටිය යුතුය.

2. ආරවුල්කාර පාර්ශ්වයන් ඔවුන්ගේ ඒකාබද්ධ අර්ථ නිරූපණය විනිශ්චය සභාවට ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, ඒකාබද්ධ අර්ථ නිරූපණය මගින් විනිශ්චය සභාවට බැඳී සිටිය යුතුය.

3. පාර්ශවයන් දින 90ක් ඇතුළත ඒකාබද්ධ අර්ථ නිරූපණය ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත් වුවහොත් විනිශ්චය සභාව අර්ථ නිරූපණයක් ලබා දිය යුතුය. විනිශ්චය සභාවේ අර්ථ නිරූපණය

ගිවිසුම් නීතිය පිළිබඳ වියානා සම්මුතිය, අදාළ වන සහ ගිවිසුම්ගත පාර්ශ්වයන්ගේ දේශීය නීතිවලට ගරු කරන ජාත්‍යන්තර නීතියේ අනෙකුත් නීති සහ මූලධර්ම මත පදනම් විය යුතුය.

20 වන වගන්තිය
ප්‍රදානය

1. විනිශ්චය සභාව එහි සියලුම සාමාජිකයින්ගේ බහුතර ඡන්දයෙන් ගැටළු පිළිබඳ තීරණය කළ යුතුය.

2. විනිශ්චය සභාවේ තීන්දුව ලිඛිතව ප්‍රකාශ කළ යුතු අතර එයට ඡන්දය දුන් විනිශ්චය සභාවේ සාමාජිකයින් විසින් අත්සන් කර, ආරවුල්කාර පාර්ශ්වයන්ට කඩිනමින් භාර දිය යුතුය.

3. විනිශ්චය සභාවට ඉදිරිපත් කරන සෑම ප්‍රශ්නයක් සම්බන්ධයෙන්ම මෙම තීන්දුව සලකා බැලිය යුතු අතර, එය පදනම් වී ඇති හේතු සඳහන් කළ යුතුය.

4. විනිශ්චය සභාවේ ඕනෑම සාමාජිකයෙකුට බහුතර මතයට එකඟ වුවත් නොවූවත්, ඔහුගේ විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශය, ඔහුගේ පෞද්ගලික මතය තීන්දුවට අනුයුක්ත කළ හැකිය.

5. අදාළ බේරුම්කරණ රීති යටතේ ලිඛිත අයදුම්පතක් මගින් අවසර දී ඇති හේතු මත අදාළ බේරුම්කරණ රීතිවල සපයා ඇත්නම්, ඕනෑම පාර්ශ්වයකට තීන්දුව සංශෝධනය කිරීම ඉල්ලා සිටිය හැකිය.

6. සංශෝධනය සඳහා අයදුම්පත දින 90ක් ඇතුළත හෝ අදාළ බේරුම්කරණ රීතිවල සපයා ඇති වෙනත් ඕනෑම කාල සීමාවක් ඇතුළත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

7. පවතින තත්වයන් අනුව අවශ්‍ය බව විනිශ්චය සභාව සලකන්නේ නම්, සංශෝධනය පිළිබඳ තීරණය ලැබෙන තෙක් තීන්දුව

ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්හිටුවිය හැකිය. අයදුම්කරු තම සංශෝධන අයදුම්පතෙහි තීන්දුව බලාත්මක කිරීම අත්හිටුවීමට ඉල්ලා සිටින්නේ නම්, අදාළ බේරුම්කරණ රීති මඟින් ඒ සඳහා විධිවිධාන සලසා ඇති අවස්ථාවක, විනිශ්චය සභාව එවැනි ඉල්ලීමක් මත තීරණයක් ගන්නා තෙක් බලාත්මක කිරීම තාවකාලිකව අත්හිටුවිය යුතුය.

8. අදාළ බේරුම්කරණ රීති මඟින් තීන්දුව සමාලෝචනය කිරීම සඳහා විධිවිධාන සලසා ඇති අවස්ථාවක, අදාළ බේරුම්කරණ රීතිවල දක්වා ඇති පදනම මත ලිඛිත අයදුම්පතක් මගින් අදාළ බේරුම්කරණ රීතිවල දක්වා ඇති තීන්දුව සමාලෝචනය කිරීමක්/ අවලංගු කිරීමක්/ අභියාචනය කිරීමක් හෝ වෙනත් සමාන යාන්ත්‍රණයක් සඳහා ඕනෑම පාර්ශවයකට විනිශ්චය සභාවෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකිය.

9. මෙම වගන්තියේ අරමුණු සඳහා "අදාළ බේරුම්කරණ රීති" යන යෙදුමෙන් අදහස් වන්නේ ආරවුල විසඳීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට ආරවුලට ලක්ව ඇති පාර්ශවයන් තෝරාගෙන ඇති බේරුම්කරණ රීති වන අතර එයට UNICTRAL සහ ICSID ඇතුළත් වේ.

21 වන වගන්තිය

ප්‍රදානය පිළිගැනීම සහ බලාත්මක කිරීම

1. මෙම ප්‍රදානය පාර්ශවයන්ට බැඳී පවතින අතර මෙම ගිවිසුමේ ඉහත 20 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති පරිදි හැර වෙනත් කිසිදු අභියාචනයකට හෝ වෙනත් කිසිදු පිළියමකට යටත් නොවේ.
2. සෑම පාර්ශවයක්ම ප්‍රදානයේ නියමයන්ට අනුකූල සහ අනුගත විය යුතුය.
3. මෙම වගන්තියේ අරමුණු සඳහා, "ප්‍රදානය" යන්නට මෙම ගිවිසුමේ 20 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති පරිදි එවැනි ප්‍රදානයක් අර්ථ

නිරූපණය කිරීම, සංශෝධනය කිරීම, සමාලෝචනය කිරීම පිළිබඳ ඕනෑම තීරණයක් ඇතුළත් වේ.

22 වන වගන්තිය

ප්‍රදානයේ සංරචක

1. විනිශ්චය සභාවක් වගඋත්තරකරුවෙකුට එරෙහිව අවසාන තීන්දුවක් ලබා දෙන විට, විනිශ්චය සභාවට පහත සඳහන් දේ ප්‍රදානය කළ හැකිය:

   (අ) මුදල් හානි සහ අදාළ පොලිය;

   (ආ) දේපළ ප්‍රතිස්ථාපනය, එම අවස්ථාවේ දී ප්‍රතිස්ථාපනය වෙනුවට වගඋත්තරකරුට මුදල් හානි සහ අදාළ පොලියක් ගෙවිය හැකි බව තීන්දුව මඟින් සැපයිය යුතුය; නැතහොත් ද්විත්වයම.

2. විනිශ්චය සභාවකට තමන්ගේම අභිමතය පරිදි මෙම වගන්තියට සහ අදාළ බේරුම්කරණ නීතිවලට අනුකූලව පිරිවැය සහ නීතිඥ ගාස්තු ප්‍රදානය කළ හැකිය.

3. 2 වන ඡේදයට අගතියකින් තොරව, 1 වන ඡේදය යටතේ සිදු කරන ලද ප්‍රදානයේ මූල්‍යමය වටිනාකම, විනිශ්චය සභාව විසින් තීරණය කරන ලද කඩකිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආයෝජකයාට සිදු වූ පාඩුවේ හෝ හානියේ මූල්‍යමය වටිනාකම නොඉක්මවිය යුතුය.

4. විනිශ්චය සභාවකට දඬුවම් හානි ප්‍රදානය නොකළ යුතුය.

5. ආරවුල් ඇති පාර්ශවයක් ප්‍රමාදයකින් තොරව තීන්දුවකට අනුකූල සහ අනුගත විය යුතුය.

6. සෑම පාර්ශවයක්ම තම භූමිය තුළ තීන්දුවක් බලාත්මක කිරීම සඳහා විධිවිධාන සැලසිය යුතුය.

7. ඉහත සඳහන් කළ අදාළ සම්මුතියට අනුකූලව ආයෝජන ආරවුල බේරුම්කරණයට ඉදිරිපත් කිරීමට අනුකූලව ප්‍රදානය ලබා දුන්නේ නම්, ආරවුල් පාර්ශවයකට නිව්යෝර්ක් සම්මුතිය හෝ ICSID සම්මුතිය යටතේ බේරුම්කරණ තීන්දුවක් බලාත්මක කිරීමට ඉල්ලා සිටිය හැකිය.

23 වන වගන්තිය

රාජ්‍යයන් අතර ආරවුල් බේරුම් කිරීම

I. ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන් අතර ආරවුල්

1. මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධාන අර්ථ නිරූපණය කිරීම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන් අතර ආරවුල් හැකි නම් සෘජු සාකච්ඡා මගින් විසඳා ගත යුතුය.

2. මාස හයක් ඇතුළත ආරවුල විසඳා ගත නොහැකි නම්, එය ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයක ඉල්ලීම මත පහත 3 වන ඡේදයට අනුව බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාවකට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

3. බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව එක් එක් ගැටළුවක් සඳහා පහත පරිදි පිහිටුවනු ලැබේ:

බේරුම්කරණය සඳහා ඉල්ලීම ලැබුණු දින සිට මාස දෙකක් ඇතුළත, සෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයකින්ම විනිශ්චය සභාවේ එක් සාමාජිකයෙකු පත් කළ යුතුය. මෙම සාමාජිකයින් දෙදෙනා තුන්වන රාජ්‍යයක ජාතිකයෙකු සමඟ එකඟ විය යුතු අතර, ඔහු ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන් දෙකේ අනුමැතිය මත විනිශ්චය සභාවේ සභාපති ලෙස පත් කරනු ලැබේ (මෙතැන් සිට "සභාපති" ලෙස හැඳින්වේ). අනෙක් සාමාජිකයන් දෙදෙනා පත් කළ දින සිට මාස තුනක් ඇතුළත සභාපතිවරයා පත් කරනු ලැබේ. .

4. මෙම වගන්තියේ 3 වන ඡේදයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාල සීමාවන් තුළ අවශ්‍ය පත්වීම් සිදු කර නොමැති නම්, අවශ්‍ය පත්වීම් සිදු කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර බේරුම්කාර අධිකරණයේ සභාපතිවරයාට ඉල්ලීමක් කළ හැකිය. ජාත්‍යන්තර බේරුම්කාර අධිකරණයේ සභාපතිවරයා ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයක ජාතිකයෙකු වේ නම් හෝ ඔහු එම කාර්යය ඉටු කිරීමෙන් වෙනත් ආකාරයකින් වළක්වා ඇත්නම්, අවශ්‍ය පත්වීම් සිදු කිරීමට උප සභාපතිවරයාට ඉල්ලීමක් කළ හැකිය. උප සභාපතිවරයා ද ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයක ජාතිකයෙකු නම් හෝ එම කාර්යය ඉටු කිරීමෙන් වලක්වනු ලැබුවහොත්, අධිකරණයේ නීතිරීතිවලට අනුව ජ්‍යෙෂ්ඨත්වයෙන් ඊළඟට සිටින ජාත්‍යන්තර බේරුම්කාර අධිකරණයේ සාමාජිකයාට අවශ්‍ය පත්වීම් සිදු කිරීමට එම කොන්දේසි යටතේ ඉල්ලීමක් කළ හැකිය. පත් කරන ලද විනිසුරුවරයා ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන් සමඟ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික සබඳතා ඇති රාජ්‍යයක ජාතිකයෙකු විය යුතුය.

5. බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව බහුතර ඡන්දයකින් තම තීරණයට එළඹිය යුතුය; එවැනි තීරණය අවසාන සහ බැඳීම් සහගත වේ.

6. සෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයක්ම තමන්ගේම බේරුම්කරුගේ සහ බේරුම්කාර කටයුතුවලදී එහි නෛතික නියෝජනයේ පිරිවැය දැරිය යුතුය. සභාපතිවරයාගේ වියදම් සහ ඉතිරි වියදම් ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන් දෙකම සමාන කොටස් වලින් දැරිය යුතුය. බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව තමන්ගේම ක්‍රියා පටිපාටිය තීරණය කරනු ඇත.

24 වන වගන්තිය

ප්‍රතිලාභ සීමා කිරීම

1. මෙම ගිවිසුමේ ප්‍රතිලාභ පහත අයට ලබා ගත නොහැක:

   (i) ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයක ආයෝජකයෙකු, එම ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයේ ජාතිකත්වය අත්පත් කර ගැනීමේ ප්‍රධාන අරමුණ

වූයේ ආයෝජකයාට වෙනත් ආකාරයකින් ලබා ගත නොහැකි මෙම ගිවිසුම යටතේ ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම නම්; හෝ

(ii) අතරමැදි රටවල් හරහා ආයෝජකයා තම ආයෝජනය ව්‍යුහගත කර ඇති ජාතිකත්වය සැලසුම් කිරීම හරහා ආයෝජනයක හිමිකාරිත්වය හෝ පාලනය ලබා ගන්නා ගිවිසුම්ගත නොවන පාර්ශවයක ආයෝජකයෙකු.

2. මෙම ගිවිසුමේ ප්‍රතිලාභ පහත සඳහන් ආයෝජකයෙකුට ලබා ගත නොහැක:

අ) i. නෛතික ආයතනයක් ස්ථාපිත කිරීම;

ii. වත්කමක් අත්පත් කර ගැනීම;

iii. ආයෝජනයේ ලක්ෂණ නොමැති වත්කමක් අත්පත් කර ගැනීම;

සත්‍ය ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකමක් නොමැතිව මෙම ගිවිසුමේ ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමේ එකම අරමුණ සඳහා ඕනෑම ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයක්;

ආ) හෝ ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයක පදිංචිකරුවෙකු නොවන තුන්වන පුද්ගලයෙකු විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව පාලනය කරනු ලබන සමාගම් ස්ථාපිත කරන, එම ප්‍රතිලාභ එම පුද්ගලයාට වෙනත් ආකාරයකින් ලබා ගත නොහැකි සමාගම්.

සත්‍ය ව්‍යාපාරයක් සඳහා ආයෝජකයෙකු සත්කාරක ගිවිසුම්කාර පාර්ශවය තුළ සැලකිය යුතු ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම් හෝ කැපවීම් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය වනු ඇත.

3. මෙම ගිවිසුමේ ප්‍රතිලාභ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට පෙර, ප්‍රතික්ෂේප කරන ගිවිසුම්කාර පාර්ශවය එවැනි ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හෝ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයට දැනුම් දී උපදෙස් ලබා ගත යුතුය.

4. ආයෝජකයා ගිවිසුම්ගත නොවන පාර්ශවයක හෝ සත්කාරක රාජ්‍යයක පුද්ගලයින් විසින් හිමිකාරීත්වය දරන සහ පාලනය කරනු ලබන ව්‍යවසායක් නම් සහ එවැනි ව්‍යවසායකට අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ භූමිය තුළ සැලකිය යුතු ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් නොමැති නම්, ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයකට මෙම ගිවිසුමේ ප්‍රතිලාභ අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශවයේ ආයෝජකයෙකුට සහ එහි ආයෝජනයට ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකිය.

25 වන වගන්තිය

ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සංශෝධන

1. ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන්ට, ඕනෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයක ඉල්ලීම පරිදි, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ, සමාලෝචනය කිරීමේ අරමුණින් සහ අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලැබුවහොත්, මෙම ගිවිසුමේ කිසියම් වෙනස් කිරීමක් සඳහා උපදේශන පැවැත්විය හැකිය.

2. ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවයෙන් මෙම ගිවිසුම ලිඛිතව සංශෝධනය කළ හැකිය. එවැනි සංශෝධන ගිවිසුම බලාත්මක වීමට අදාළ ක්‍රියා පටිපාටියටම අනුව බලාත්මක විය යුතුය.

26 වන වගන්තිය

කාර්ය සාධන අවශ්‍යතාවය

එහි ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සහ ඉලක්කවල සන්දර්භය තුළ එක් එක් පාර්ශ්වය විසින්;

1. කලින් කලට සංශෝධනය කරන ලද වෙළඳාමට අදාළ ආයෝජන පියවර (TRIM) පිළිබඳ WTO ගිවිසුම යටතේ ඔවුන්ගේ බැඳීම් නැවත තහවුරු කළ යුතුය.

2. වඩාත් නිශ්චිතභාවයක් සඳහා, ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයෙන් කිසිවෙකු පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් කිසිදු බැඳීමක් හෝ භාර ගැනීමක් සිදු නොකළ යුතුය.

අ) භාණ්ඩ හෝ සේවාවල දී ඇති මට්ටමක් හෝ ප්‍රතිශතයක් අපනයනය කිරීමට.

ආ) ආනයනවල පරිමාව හෝ වටිනාකම හෝ අපනයනවල වටිනාකම හෝ විදේශ විනිමය ගලා ඒමේ ප්‍රමාණයට කුමන හෝ ආකාරයකින් සම්බන්ධ කිරීමට.

3. මෙම ගිවිසුමේ IV වන කොටස යටතේ ආයෝජක රාජ්‍ය ආරවුල් විසඳීමේ වගන්තියට මෙම වගන්තිය අදාළ නොවේ.

27 වන වගන්තිය

ඒකාබද්ධ කමිටුව

1. මෙම ගිවිසුමේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ අරමුණින්, ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන් ඒකාබද්ධ කමිටුවක් (මින් ඉදිරියට "කමිටුව" ලෙස හැඳින්වේ) ස්ථාපිත කළ යුතුය. කමිටුවේ කාර්යයන් වනුයේ:

(අ) මෙම ගිවිසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම, සාකච්ඡා කිරීම සහ සමාලෝචනය කිරීම;

(ආ) ආයෝජන පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීමට අදාළ මෙම ගිවිසුමේ විෂය පථය තුළ ආයෝජන ආශ්‍රිත කරුණු පිළිබඳ තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම සහ සාකච්ඡා කිරීම;

(ඇ) ආයෝජන ගිවිසුම් සම්බන්ධයෙන් ඕනෑම ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයක් විසින් මතු කරන ලද ඕනෑම ගැටළුවක් සලකා බැලීම; සහ

(ඇ) ගැටුම් නිරාකරණය/බේරුම්කරණය තුළින් ආරවුල් වර්ධනය වීම වැළැක්වීම සඳහා සත්කාරක රටේ ආයෝජකයින් මුහුණ

දෙන ගැටළු ඇතුළුව, මෙම ගිවිසුමට අදාළ වෙනත් ආයෝජන ආශ්‍රිත කරුණු සාකච්ඡා කිරීම.

2. ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයන්ගෙන් එක් අයෙකුගේ ඉල්ලීම මත කමිටුව රැස්විය යුතුය.

3. කමිටුව මෙම ගිවිසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම, පවත්වාගෙන යාම සහ ආයෝජකයා සහ රාජ්‍යය අතර පැන නගින ආයෝජන ආරවුල් විසඳීම පිළිබඳව සාකච්ඡා කළ යුතුය.

28 වන වගන්තිය

බලාත්මක වීම

මෙම ගිවිසුම බලාත්මක වීම සඳහා එහි අභ්‍යන්තර නෛතික අවශ්‍යතා සපුරා ඇති බව ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයක් අනෙක් ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයට රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික මාර්ග හරහා දැනුම් දුන් දින සිට ගිවිසුම බලාත්මක විය යුතුය.

29 වන වගන්තිය

වලංගුව පවත්නා කාලය සහ අවසාන වීම

1. මෙම ගිවිසුම වසර දහයක කාලයක් සඳහා වලංගුව පවතින අතර ආරම්භක හෝ ඉන් පසු වසර දහයක කාලය අවසන් වීමට අවම වශයෙන් වසරකට පෙර, ගිවිසුම්ගත පාර්ශවයක් ගිවිසුම අවසන් කිරීමේ තම අභිප්‍රාය ලිඛිතව අනෙකාට දැනුම් දෙන්නේ නම් මිස සමාන කාල පරිච්ඡේද සඳහා වලංගුව පවතිනු ඇත.
2. මෙම ගිවිසුම අවසන් කිරීම වලංගු වන දිනට පෙර සිදු කරන ලද ආයෝජන සම්බන්ධයෙන්, මෙම ගිවිසුම අවසන් කිරීම බලාත්මක වූ දින සිට වසර දහයක කාලයක් සඳහා මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධාන බලාත්මකව පවතිනු ඇත.

මීට සාක්ෂි වශයෙන්, ගිවිසුම්කාර රාජ්‍යයන් දෙකේ අදාළ පූර්ණාධිකාරීන් මෙම ගිවිසුම අත්සන් කරන ලදී.

සියලුම පාඨ එක හා සමානව බලාත්මක වන අයුරින් සිංහල, අරාබි සහ ඉංග්‍රීසි භාෂාවලින් අනුපිටපත් වලින් යුතුව, .මෙම 2025/02/12 දින ඩුබායි ......හිදී අත්සන් කරන ලදී. අර්ථ නිරූපණයේ කිසියම් අපසාරීතාවක් වෙතොත්, මෙහි ඉංග්‍රීසි පාඨය බලපැවැත්වෙනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජය වෙනුවෙන්	**එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය වෙනුවෙන්**
....	....
විජිත හේරත්, පා.ම.	මොහොමඩ් බින් හාඩි අල් හුසෙයිනි
විදේශ කටයුතු, විදේශ රැකියා සහ සංචාරක අමාත්‍ය	මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ රාජ්‍ය අමාත්‍ය